

Månadsrapport per 2023-11-31 för Socialnämnden

Månadsrapporten är en ekonomisk helårsprognos baserad på redovisningen per aktuell period.

Diariernr: 23SN12

Driftredovisning, tkr

Budget	295 561
<u>Prognos</u>	<u>320 261</u>
Avvikelse	-24 700

Kommentar

Budgeten består av den av kommunfullmäktige beslutade ramen på KF 2022-12-19. Därefter har budgetramen justerats med tillskott för kapitaltjänstkostnader, budget för interna köp/sälj samt hyresjusteringar. I mars förstärktes budgeten med ett tillskott på 150 tkr avsedda för arbetsskor. Årets lönerrevision är inkluderad och uppgick till 6 903 tkr

Helårsprognosen för nämnden visar på ett underskott vid årets slut på – 24 700 tkr, vilket är en kraftig försämring i jämförelse med föregående prognosen. Försämringen beror i huvudsak på att Socialstyrelsen ändrat sina riktlinjer kring vilken period bidraget ska fördelas på. Tidigare avsåg hela beloppet 2023, men nu menar Socialstyrelsen att det även ska fördelas på 2024, vilket innebär att 6 mnkr kommer att flyttas över till nästa år. Försämringen av prognosen innefattar även högre kostnader inom personliga assistansen. Det totala underskottet avser fortsatt personalkostnader, främst inom VoO. Inom sjuksköterskeverksamheten förekommer fortsatt höga konsultkostnader under årets början samt årets slut, området har även höga personalkostnader inom rehabiliteringen i jämförelse med budget. Inom individ- och familjeomsorgen beror underskottet främst på externa placeringar, primärt familjehem, inom verksamheterna som avser vård till barn- och unga. Men förvaltningen prognostiserar även ett underskott på ekonomiskt bistånd. Funktionsstöd bedöms också nå ett underskott som beror på högre personalkostnader inom personlig assistans, gruppboheter samt externa placeringar i jämförelse med i budget. Det som kan komma att påverka helårsutfallet negativt och som inte finns med i prognosen är semesterlöneskulden. Prognosen förutsätter även att minskningen av främst personalkostnader kommer att kvarstå hela året.

Investeringsredovisning, tkr

Budget	2 300
<u>Prognos</u>	<u>1 360</u>
Avvikelse	940

Kommentar

Budgeten består av den av fullmäktige beslutade ramen på KF 2022-12-19. Avvikelsen på helår förväntas bli 940 tkr. Omdisponeringar har beslutats om under året då nya behov identifierats som saknades i beslutad investeringsbudget. Omdisponering har gjorts för att köpa in ett tält att förvara produkter som ska säljas på återbruket, inköp av skrivare samt en bladderscan. Budget som inte förväntas förbrukas är utköp av bilar (300 tkr), verksamhetssystem (330 tkr) möbler (150 tkr) med flera. Arbetet med investeringarna fortlöper.

.....
Therese Johansson
Socialchef

Äldreomsorg -12 600 tkr (- 6 300 tkr)

Inom äldreomsorgen räknas verksamheterna hemtjänst i ordinärt boende, där även verksamheten för trygghetslarm ingår, korttidsboende, dagverksamhet, särskilt boende, bostadsanpassning samt verksamheter för sjuksköterskor och hjälpmedel inom inkontinens, rehabilitering och omvårdnad.

Försämringen av prognos beror i huvudsak på att Socialstyrelsen ändrat sina riktlinjer kring vilket period statsbidraget avser. Tidigare har Socialstyrelsen angivit att kommunen själv fått välja hur de vill fördela medlen över 2023 och 2024. I november presenterade SKR information som visade att Socialstyrelsen ändrat sina riktlinjer och menar att bidraget ska periodiseras under både 2023 och 2024. Det är två bidrag som berörs, minska andelen timvikarier inom vård och omsorg (4 997 tkr) och utöka sjuksköterskor inom SÄBO (967 tkr). Det här innebär att förvaltningen måste flytta över ca 6 mnkr till 2024 för att uppnå en korrekt redovisning. De verksamheter som berörs avser särskilt boende, hemtjänst, korttidsvård och sjuksköterskeverksamheterna. En annan sak som också verkställts under hösten är att TAN ändrat för vilken period de fakturerar utförda insatser. Tidigare har de fakturerat för insatser/hyra både i förskott, för innevarande månad samt i efterskott. Nu fakturerar de endast i efterskott, och under november innebär det ett intäktsbortfall.

Kostnadsgenererande politiska beslut

- Utökning av korttidsplatser på Syrenen. Prognos på ca – 2,5 mnkr på helår inklusive statsbidrag.

I grunden har verksamheten beläggning för 10 platser inom korttidsvård, vilka utökades till 15 under 2022 som finansierades med statligabidrag. Del av utökningen finansieras även år 2023 med statliga bidrag men det täcker inte hela kostnaden. I budget 2023 finns 11 platser.

Korttidsboende

Syrenen har ett fortsatt underskott, då de haft fler platser öppna under årets i förhållande till budget. Nämnden har tidigare beslutat att tilldela extra resurser utöver budgetram, vilka nyttjas efter behov av beroende på antalet brukare. På helår förväntas verksamheten upparbeta ett underskott på ca 3,2 mnkr, som främst består av personalkostnader, men även livsmedel och förbrukningsmaterial. Under hösten har genomsnittsbeläggningen minskat periodvis, man har inte kunnat minska personalkostnaderna i samma omfattning. Men däremot har befintlig personal samplanerats på andra enheter. Prognosen är inklusive statsbidrag.

Korttidsboende Syrenen	2022 snitt	2023 snitt	2023										
			jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov
Genomsnittlig beläggning	15	17	17	19	18	18	18	20	15	16	16	11	17

SÄBO

Kommunens särskilda boenden delas organisatoriskt upp i fyra enheter, vilka är Borgmästargården, Smedsgården A, Smedsgården B – C övreplan och Smedsgården B - C nedreplan. Samtliga enheter inom SÄBO har under året upparbetat ett högre utfall än budget och har under större delen av året haft

Askersunds KOMMUN

ett bemanningskrav som ligger över budget på flertalet av enheterna. Inför hösten påbörjades ett arbete med att sänka bemanningskravet så att det planerade behovet av personal skulle vara i nivå med budget. På Borgmästargården har ansvarig chef kunnat lägga ett schema inom budget, och inom Smedsgården pågår arbetet. Inom Smedsgården har samtliga chefer kunnat sänka grafen vilket haft positiv effekt på personalkostnaderna och under hösten förväntas grafen sänkas ytterligare. I oktober har det totala utfallet på lönerna samt övertiden sjunkit i jämförelse med tidigare månader, vilket är en effekt av arbetet med grafen. Under november ligger utfallet i ungefärlig nivå med oktober och utfallet på övertid har minskat ytterligare.

Inom SÄBO finns det fortsatt ett flertal medarbetare som läser till undersköterska med finansiering av statsbidraget äldreomsorgslyftet. Bidraget förväntas förbrukas i sin helhet.

Inom SÄBO förväntas samtliga enheter att dra över på förbrukning budget avsedda för livsmedel och förbrukningsmaterial, kostnader som ökat på grund av den höga inflationen.

Hemtjänst

Inom hemtjänsten är personalkostnaderna fortsatt högre än budget, men utfallet per oktober är den första månaden då utfallet ligger inom budget på verksamhetsnivå. Utfallet i november har stigit i jämförelse med oktober men ligger fortsatt inom budgeterad nivå. Övertiden som tidigare haft en positiv utveckling har stigit igen under november, men ligger ändå under utfallet under årets första månader.

Inom de centrala delarna täcker inte budgeten det behov av vårdtimmar som finns utifrån nuvarande vårdbehov hos brukare. Det finns ett fortsatt behov att rekrytera medarbetare, och redan vid schemaläggning förekommer det rader där personal saknas i vissa grupper. Arbetet fortlöper men det är fortsatt svårt att få tag på utbildade undersköterskor. Det är framför allt torg- och närlundagruppen som överstiger sin personaltbudget. Chefer bedömer att grafen i huvudsak ligger i rimlig nivå med nuvarande vårdbehov och även beläggningsgraden per medarbetare ligger inom en rimlig nivå. Förvaltningen fortsätter att se över differensen i planerad och utförd tid som åtgärd för att säkerställa att aktuella insatser planeras ut i schemat.

I Hammarsgruppen finns ett fortsatt lägre behov av vårdtimmar än budgeterat, och medarbetarna samplaneras ut i andra grupper för att täcka upp. I Lerbäcksgruppen ligger bemanningsgrafnen i ungefärligt behov som budget, och det förväntade ökade behovet av vårdtimmar har inte fått effekt på personalkostnaderna varpå prognosen är kraftigt förbättrad. Under sommaren löstes även gamla bilar in i samband med att man ingick nya leasingavtal. Det innebär att kommunen fick en intäkt då andrahandsvärdet på bilarna var högre än förväntat och får kraftig påverkan på prognosen, intäkten är tillfällig för året.

Planeringen, som också är en del av verksamheten hemtjänsten förväntas även den gå med underskott på grund av att man har tillsatt tjänster utöver budget. Det beror främst på att man har en ansträngd arbetssituation och behövde avlastas. Under hösten har personalkostnaderna minskat och förväntas ligga kvar på samma nivå under årets sista månader.

HSL

Kommunens sjuksköterskeverksamhet har en fortsatt hög arbetsbelastning och har under året haft vakanser. Efter sommaren har vakanser uppstått vilket skapat ett behov av konsultsköterskor minst året ut, förmodligen del av 2024. Det finns en fortsatt obalans mellan budgeterade årsarbetare i jämförelse med behov utifrån att bedriva patientsäker vård. Obalansen förväntas kvarstå under hela

Askersunds KOMMUN

assistansbolag än vad tidigare prognos innefattade. En brukare har fått en kraftig höjning av antalet beviljade timmar under hösten.

IFO - 4 750 tkr

(- 4 900 tkr)

Verksamheten har upparbetat ett underskott både i resultatet för perioden och i prognosen på helår. Förbättringen av prognosen avser intäkter för ett bidrag som förvaltningens beviljades som medfinansiering av en extern placering inom vuxen. Placeringen har varit aktiv del av året.

Likt tidigare år är budget avsatt för egna familjehem inte anpassad efter antalet placeringar samt den nya nivån på arvode, utan budget har legat i nivå med tidigare år trots tidigare underskott. Innan sommaren avslutades en SiS-placering, men där individ är omplacerad och genererar en fortsatt kostnad. Den placeringen ingår under vuxen för hösten och är högst osäker. Det har tillkommit en HVB-placering inom barn under hösten, vilket försämrat prognosen på barn och familj.

Inom vuxen har prognosen förbättrats, då vissa insatser avslutats i förtid på klients inrådan. Men det är osäkert om individerna kommer generera kostnader längre fram då behov av hjälp kan kvarstå. Inom de öppna insatserna för vuxna, SoL-Kraft, medför leasing av inventarier (previct) ett underskott. Ekonomiskt bistånd förväntas upparbeta ett sämre utfall än budget, och hamna i nivå med utfallet tidigare år.

Antal placeringar Barn och unga	2022	2023										
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt	nov
Egna familjehem	17	10	10	9	9	8	8	8	9	9	9	8
Externa familjehem	6	7	7	8	8	8	7	7	5	5	4	4
HVB / SiS	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	1	1
Vårdnadsöverflytt	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

Antal placeringar Vuxen	2022	2023									
	snitt	jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sep	okt
Egen öppenvård	4	3	3	4	4	6	5	6	6	6	8
HVB	1	1	0	1	1	0		3	4	4	1
Övriga placeringar	1	1	1	0	0	1		1	1	2	4

Flyktingverksamhet

0 tkr

Socialförvaltningen har 1,05 årsarbetare (exklusive särskilt förordnade vårdnadshavare samt familjehem) anställda mot flyktingverksamheten. Flyktingverksamheten finansieras i dagsläget av erhållna bidrag från Migrationsverket. Utfallet för år 2023 bedöms därför inte påverka förvaltningens resultat.

Gemensamma funktioner - 1 050 tkr

(- 1 200 tkr)

Det finns vakanta tjänster inom resursgruppen som finns på gemensamverksamhet, som exempelvis finansierar tjänster inom trygg hemgång, lås-larmansvarig med flera. Under hösten har ytterligare en trygghemgång tillsatts vilket påverkat prognosen negativt. Under sommaren fanns behov av en

Askersunds KOMMUN

konsultchef för att täcka upp vakans, där konsulten har högre ersättning än personalbudget. Underskottet beror även på inköp av datautrustning samt larm och bevakningstjänster. Det finns även ett underskott på företagshälsovård samt kundförluster. Försämringen beror främst på trygg hemgång men även på ett högre utfall på övriga driftskostnader.

Nämnden prognostiserar även ett underskott på 80 tkr, vilket är en försämring i jämförelse med föregående prognos. Det beror främst på högre arvoden och förlorad arbetsinkomst.

Osäkerhetsfaktorer

- Statsbidragen är fortsatt osäkra. De som avser 2023 är nu kända, men förvaltningen vet ännu inte hur mycket som förväntas tilldelas under 2024 vilket försvårar planeringsförutsättningarna. Socialstyrelsen har ändrat riktlinjerna för två av bidragen som påverkar resultatet både 2023 och 2024.
- Externa placeringar – kan påverka resultatet och prognosen i stor omfattning. Det är främst inom IFO som placeringar kan tillkomma under resterande del av året.
- Semesterlöneskulden – kan påverka resultatet negativt om medarbetare har samlat på sig semester under året.
- Effekten av 11 timmars dygnsvilan, arbete pågår med att inför de nya schemana. Cheferna har identifierat att det är problem att lösa bemanningen inom främst helger, och man arbetar med att se över olika lösningar.

Kostnadsökningar på grund omvärldsfaktorer

Flertalet av kostnaderna som finns i verksamheten har påverkats av det ökade prisläget i jämförelse med föregående år, men där ramen inte har räknats upp i samma omfattning.

Inom SÄBO har verksamheten ett högre utfall på livsmedel och under våren uppgick kostnadsökningen till 16 %. Budgeten var sedan tidigare inte i nivå med utfallet, vilket innebär att avvikelserna är högre under 2023 och förväntas vara det under hela året.

Kostnaden per dygn för placerade barn ökat mellan 2,0-3,5 % per dygn. Förvaltningen följer SKRs rekommendationer på ersättningsnivå till egna familjehem, och där har kostnaden på grundarvode ökat med 2 649 kr per månad i jämförelse med 2022. Ökning av arvodet inför 2023 motsvarade ca 30,8 %, vilket var betydligt högre än tidigare års uppräkningsökning som legat kring 2 %. Ramen har inte räknats upp med motsvarande uppräkningsökningen. Det här innebär att en placering med samma omfattning under 2022 kostar mer under 2023, men omfattningen på insats är densamma.

Inför 2023 höjdes även personalomkostnadspåslägget med 5,28 procentenheter. För de personalkostnader som finns i budget har verksamheten fått kompensation, men de personalkostnader som ligger utöver budget genererar en högre budgetavvikelse 2023 i jämförelse med tidigare år. Likt tidigare år har verksamheterna överskridit personalkostnaderna, vilket förstärker underskottet 2023.

Utöver detta har även det generella prisläget på förbrukningsvaror ökat i pris, VPI (vårdprisindex) har ökat med totalt 3,7 %, vilket är ett index som tar hänsyn till både personalkostnader och förbrukningskostnader. Det här indexet brukar användas för att uppskatta prisökningar inom vård och omsorg.